

Závěry Rady ze dne 21. května 2014 o kulturním dědictví jako strategickém zdroji pro udržitelný rozvoj Evropy

(2014/C 183/08)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

UZNÁVAJÍC, ŽE:

1. podle Smlouvy má Unie zajistit zachování a rozvoj kulturního dědictví Evropy;
2. kulturní dědictví tvoří z minulosti dochované zdroje všech forem a podob, tedy zdroje hmotné, nehmotné a digitální (původně digitální i digitalizované), včetně památek, nalezišť, krajín, dovedností, postupů, znalostí a projevů lidské tvořivosti, jakož i sbírek uchovávaných a spravovaných veřejnými i soukromými orgány, jako jsou muzea, knihovny a archivy. Vzniká vzájemným působením člověka a jeho prostředí v průběhu času a prochází neustálým vývojem. Tyto zdroje mají pro společnost nesmírnou hodnotu z kulturního, environmentálního, sociálního a ekonomického hlediska, a jejich udržitelné řízení tak představuje strategickou volbu pro 21. století;
3. kulturní dědictví je pro Evropu důležité aktivum a důležitá složka evropského projektu;
4. kulturní dědictví jako neobnovitelný zdroj, který je jedinečný, nenahraditelný a nezaměnitelný, je v současné době vystaveno velkým výzvám souvisejícími s kulturními, environmentálními, sociálními, ekonomickými a technologickými změnami, jež postihují všechny stránky současného života.

ZDŮRAŽŮJÍC, ŽE:

5. kulturní dědictví hraje významnou roli při vytváření a rozvíjení sociálního kapitálu, neboť má schopnost:
  - a) podněcovat a podporovat zájem občanů o účast na veřejném životě;
  - b) zvyšovat kvalitu života a dobré životní podmínky jednotlivců i jejich společenství;
  - c) podporovat rozmanitost a mezikulturní dialog přispíváním k posílení pocitu „příslušnosti“ k širšímu společenství a lepšímu vzájemnému porozumění a úctě mezi národy;
  - d) přispívat ke zmírňování sociálních rozdílů, usnadňovat sociální začleňování, kulturní a sociální účast a prosazovat mezigenerační dialog a sociální soudržnost;
  - e) nabízet možnosti k rozvoji dovedností, znalostí, tvořivosti a inovací;
  - f) být účinným vzdělávacím nástrojem formálního, neformálního a informálního vzdělávání, celoživotního učení a odborné přípravy;
6. kulturní dědictví má velký ekonomický dopad, a to i jako nedílná součást kulturních a tvůrčích odvětví, neboť mimo jiné:
  - a) je významnou hnací silou místního a regionálního rozvoje podporujícího začlenění a zdrojem významných externalit, zejména prostřednictvím posilování udržitelného kulturního cestovního ruchu;
  - b) podporuje udržitelný rozvoj a obnovu venkova a měst, jak dokládají iniciativy mnoha evropských regionů a měst;
  - c) vytváří rozmanité druhy zaměstnání;
7. kulturní dědictví hraje specifickou úlohu při dosahování cílů strategie Evropa 2020 pro „inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“, poněvadž má sociální a ekonomický dopad a přispívá k environmentální udržitelnosti;
8. otázka kulturního dědictví se dotýká několika veřejných politik nad rámec té kulturní, jako jsou politiky týkající se regionálního rozvoje, sociální soudržnosti, zemědělství, námořních záležitostí, životního prostředí, cestovního ruchu, vzdělávání, digitální agendy, výzkumu a inovace. Tyto politiky mají na kulturní dědictví přímý nebo nepřímý dopad a současně kulturní dědictví skýtá značný potenciál pro dosahování jejich cílů. Tento potenciál by proto měl být v plné míře uznán a rozvíjen.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ A S NÁLEŽITÝM PŘIHLÉDNUTÍM K ZÁSADĚ SUBSIDIARITY:

9. uznaly vlastní hodnotu kulturního dědictví a využívaly potenciál kultury a kulturního dědictví jakožto sdíleného strategického zdroje pro rozvoj společnosti založené na demokratických, etických, estetických a ekologických hodnotách, a to zejména v době krize;
10. zintenzivnily dialog se zainteresovanými subjekty v oblasti kulturního dědictví s cílem určit a provádět koordinované politiky a opatření za účelem udržitelného řízení a rozvoje kulturního dědictví a podporovaly spolupráci s mezinárodními a mezivládními organizacemi, zejména s Radou Evropy;
11. mobilizovaly dostupné zdroje pro podporu, rozvoj a prosazování kulturního dědictví prostřednictvím integrovaného a komplexního přístupu a braly při tom v potaz jeho kulturní, ekonomické, sociální, environmentální a vědecké aspekty;
12. přispívaly k začleňování problematiky kulturního dědictví do vnitrostátních a evropských politik;
13. v zájmu zajištění přidané hodnoty určily a dále rozvíjely synergie vytvářené mezi unijními a vnitrostátními veřejnými politikami nad rámec kulturní politiky, jako je regionální rozvoj, soudržnost, zemědělství, námořní záležitosti, životní prostředí, energetika a změna klimatu, cestovní ruch, vzdělávání, výzkum a inovace;
14. v rámci možností zlepšily přístup k financování, v plné míře využívaly dostupné programy pro veřejný a soukromý sektor a podpořily investice do kulturního dědictví jako součást integrovaných strategií pro udržitelný místní a regionální rozvoj, v rámci dostupných programů na úrovni jednotlivých států i EU a v rámci strukturálních fondů EU v souladu s dohodami o partnerství;
15. nadále podporovaly opatření Evropské unie pro označení „Evropské dědictví“⁽¹⁾;
16. nadále podporovaly vzdělávání v oblasti kulturního dědictví, zvyšovaly informovanost veřejnosti o potenciálu kulturního dědictví z hlediska zajištění udržitelného rozvoje a ve spolupráci s občanskou společností podporovaly účast, zejména dětí a mladých lidí;
17. zlepšily shromažďování a analýzu kvalitativních podkladů a kvantitativních údajů, včetně statistických dat, ohledně kulturního dědictví;
18. podporovaly financování, vytváření a šíření digitálního kulturního obsahu a dostupnost inovativních služeb v oblasti kulturního dědictví vykazujících kulturní a vzdělávací hodnotu pro občany, podporovaly přístup veřejnosti k těmto digitálním zdrojům a službám týkajícím se dědictví, a to i prostřednictvím projektu Europeana.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY:

19. prosazovaly modely dlouhodobé politiky v oblasti kulturního dědictví, jež jsou fakticky podložené a určované potřebami společnosti a občanů;
20. zvýšily úlohu kulturního dědictví v rámci udržitelného rozvoje a zaměřily se při tom na projekty týkající se územního plánování, přeměny a obnovy městských a venkovských oblastí;
21. podpořily vytváření sítí a navazování partnerství mezi subjekty působícími v oblasti kulturního dědictví a v jiných oblastech politik, mezi veřejnými a soukromými aktéry ve všech relevantních oblastech a na různých úrovních správy;
22. zvážily možnost zahrnutí kulturního dědictví do rámce příštího pracovního plánu Rady pro kulturu, který bude prováděn od roku 2015;
23. zlepšily přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráci s příslušnými subjekty týkající se otázek kulturního dědictví;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 303, 22.11.2011, s. 1.

24. podporovaly tradiční znalosti a dovednosti, jež jsou nezbytné pro zachování, udržitelnou správu a rozvoj kulturního dědictví a jež by měly být předávány budoucím generacím, a to s cílem zvýšit lidský kapitál a zajistit kontinuální ochranu evropských kulturních statků;
25. nadále spolupracovaly na plánu výzkumu v oblasti kulturního dědictví a posílily podporu iniciativám výzkumu kulturního dědictví na základě rámcového programu EU pro výzkum a inovace Horizont 2020, jako je iniciativa společného plánování týkající se kulturního dědictví a globálních změn.

VYZÝVÁ KOMISI, ABY:

26. pokračovala v analýze ekonomického a sociálního dopadu kulturního dědictví v EU a přispěla k rozvoji strategického přístupu k problematice kulturního dědictví;
  27. při přezkumu strategie Evropa 2020 zohlednila příspěvek kulturního dědictví při dosahování cílů strategie;
  28. brala v potaz specifickou povahu kulturního dědictví při uplatňování pravidel státní podpory;
  29. podporovala výměnu a uplatňování osvědčených postupů vyplývajících z projektů financovaných v rámci programů Unie se zaměřením na podporu udržitelného využívání a správy kulturního dědictví;
  30. na úrovni EU dále podporovala vytváření sítí a sdílení zdrojů mezi odborníky a profesionály z praxe činnými v oblasti kulturního dědictví a působícími ve veřejném a soukromém sektoru, jakož i mezi organizacemi občanské společnosti.
-